

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMA ȘCOLARĂ PENTRU GIMNAZIU

EDUCAȚIE ECONOMICĂ

[CURRICULUM LA DECIZIA ȘCOLII]

Aprobat cu ordin al ministrului
Nr. 4730 / 22.09.2004

București, 2004

NOTĂ DE PREZENTARE

Educația economică în gimnaziu se poate realiza prin decizia școlii de a introduce disciplina Educație economică în aria curriculară Om și societate și alocându-i pentru predare-învățare o oră pe săptămână, timp de doi ani de studiu, de preferință, în clasele a VI-a și a VII-a.

Pregătirea economică este deosebit de valoroasă pentru elevi. Educația economică este legată în mod direct de viața cotidiană, de modul în care se manifestă indivizii în calitate de consumatori sau producători. O bună pregătire economică contribuie la înțelegerea problemelor cu care oamenii se confruntă zilnic, îi ajută să identifice și să evalueze consecințele deciziilor personale sau ale autorităților.

Pentru elevi este foarte important să gândească economic, să evalueze costurile și beneficiile implicate de diferite decizii, să aleagă între alternative, să identifice motivele care determină modul de comportare al oamenilor în diferite situații. Educația economică dezvoltă gândirea critică, independentă și spiritul de inițiativă.

Educația economică asigură informații și formează totodată deprinderi. Studiind economia, elevii:

- își vor însuși conceptele economice fundamentale; vor analiza în cunoștință de cauză probleme cu care se vor confrunta în calitate de lucrători, consumatori sau cetățeni; vor înțelege cum se pot evita greșelile pe care le fac oamenii care nu au, în mod obișnuit, o pregătire economică adecvată;
- vor dobândi cunoștințe pertinente despre economia românească și economiile altor țări, cum ar fi: nivelul de dezvoltare, șomajul, inflația, fluctuațiile activității economice etc. și vor înțelege faptul că există păreri diferite privind anumite probleme, cum ar fi limitele intervenției statului în economie, modalitățile de combatere a șomajului și inflației, asigurarea creșterii și stabilității economice.

Totodată, elevii vor fi capabili:

- să identifice diferite alternative, beneficii și costuri;
- să analizeze motivele care-i determină pe oameni să acționeze în diferite moduri;
- să examineze consecințele acțiunii unor factori și ale diferitelor schimbări economice;
- să aducă argumente de ordin economic;
- să compare beneficiile cu costurile.

Prezentă programă își propune ca prin obiectivele urmărite să contribuie la realizarea obiectivelor, mai generale, ale educației economice în învățământul gimnazial și a celor accentuat formative ale disciplinelor socio-umane, în categoria cărora se include *Economia*.

Structura prezentei programe include următoarele componente:

- Notă de prezentare
- Obiective cadru
- Obiective de referință corelate cu exemple de activități de învățare
- Conținuturi.

Este important ca activitatea desfășurată la clasă să țină seamă de experiența elevilor la această vârstă, de specificul clasei, al comunității locale. De aceea, se recomandă ca în primul an de studiu, elevii să se familiarizeze cu conceptele economice fundamentale și cu modul economic de gândire și să le utilizeze pentru a înțelege și soluționa probleme cu care se confruntă în activitatea curentă. În al doilea an de studiu, se recomandă ca elevii să analizeze mecanismele economice de piață, consecințele unor fenomene economice asupra indivizilor, grupurilor și la nivelul întregii societăți, precum și interdependențele existente între indivizi, grupuri și comunități.

Se recomandă, de asemenea, utilizarea unor instrumente didactice, de tipul:

- dosare tematice
- diapozitive, planșe, casete video etc.
- material bibliografic suplimentar.

Demersurile didactice curente pot fi îmbogățite prin activități suplimentare, așa cum sunt:

- elaborarea unor proiecte
- întâlniri ale elevilor cu reprezentanți ai comunității locale pentru sesizarea și rezolvarea problemelor unor copii aflați în dificultate
- implicarea elevilor în activități voluntare la nivelul comunității.

Programa se adresează profesorilor, autorilor de manuale. Activitatea didactică precum și elaborarea manualelor școlare trebuie precedate de lectura integrală a programei școlare. În conținutul programei, activitățile de învățare au caracter orientativ. Pornind de la propunerile existente în programă cu privire la activitățile de învățare, profesorii și autorii de manuale pot realiza o proiectare didactică personală în concordanță cu obiectivele programei și cu situațiile concrete de predare – învățare.

OBIECTIVE CADRU

- 1. Însușirea și utilizarea conceptelor economice fundamentale**
- 2. Dezvoltarea deprinderilor de gândire economică**
- 3. Dezvoltarea deprinderilor de participare**
- 4. Dezvoltarea atitudinilor și comportamentelor economice**

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Însușirea și utilizarea conceptelor economice fundamentale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul primului an de studiu elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul primului an de studiu se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să recunoască concepte economice fundamentale	– alcătuirea unui mic dicționar de termeni economici specifici;
1.2. să utilizeze corect conceptele economice în contexte noi	– exerciții de completare a unor enunțuri lacunare;
	– realizarea unor compuneri și desene care să ilustreze activități economice.

2. Dezvoltarea deprinderilor de gândire economică

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
2.1. să explice și să susțină păreri și puncte de vedere despre fapte economice	- explicarea înțelesului unor termeni, completarea unor enunțuri;
2.2. să identifice alternative, costuri și beneficii	- analiza unor fapte și situații economice;
2.3. să compare beneficiile cu costurile și să aprecieze alternativele conform unor criterii de eficiență	- analizarea și rezolvarea unor probleme;
	- compararea unor situații.

1. Dezvoltarea deprinderilor de participare

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
3.1. să participe la discuții și dezbateri	- discuții ghidate pe bază de întrebări, discuții libere, dezbateri;
3.2. să participe la negocieri și rezolvări de conflicte între elevi;	– exerciții de negociere, de adoptare de decizii, de rezolvare de conflicte;
3.3. să-și asume responsabilități în clasă, școală și comunitate;	– activități de cunoaștere a comunității;
3.4. să lucreze în grup și să coopereze cu colegii;	– jocuri de rol;
3.5. să aibă inițiative și să propună soluții pentru rezolvarea unor probleme existente în clasă	– exerciții de identificare a consecințelor unor decizii.

2. Dezvoltarea atitudinilor și comportamentelor economice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
4.1. să manifeste inițiativă în gestionarea propriei activități	– joc de rol;
4.2. să propună soluții de rezolvare a problemelor economice	– studii de caz;
4.3. să coopereze și să concureze în realizarea unei activități, respectând atât interesul propriu cât și interesele celorlalți	– simulări de situații;
	– întreceri;
	– activități bazate pe cooperare;
	– realizarea unor proiecte.

* De preferință, clasa a VI-a

CONȚINUTURI

1. Introducere

- 1.1. Modul economic de gândire
- 1.2. Importanța educației economice

2. Trebuințe și resurse

- 2.1. Trebuințele
- 2.2. Importanța trebuințelor în viața oamenilor
- 2.3. Resursele și raritatea

3. Costul de oportunitate

- 3.1. Întrebuițările alternative ale resurselor
- 3.2. Oportunități și sacrificii

4. Adoptarea deciziilor

- 4.1. Alternative
- 4.2. Costuri și beneficii
- 4.3. Alegere și decizie

5. Alocarea resurselor. Sistemele economice

- 5.1. Ce, cum și pentru cine se produce?
- 5.2. Cum pot fi alocate resursele

6. Dreptul de proprietate

- 6.1. Ce este proprietatea?
- 6.2. În ce constă dreptul de proprietate?
- 6.3. Formele de proprietate și utilizarea bunurilor

7. Producția și bunurile

- 7.1. Ce este producția?
- 7.2. De ce se produc bunuri și servicii?
- 7.3. Bunurile
- 7.4. Serviciile

8. Consumatorul

- 8.1. Utilitatea bunurilor
- 8.2. Ce cumpărăm, cât cumpărăm?

9. Producătorul

- 9.1. Ce producem, cât producem?
- 9.2. Risc și inițiativă. Spiritul antreprenorial

10. Cost și profit

- 10.1. Costul de producție
- 10.2. Profitul

11. Productivitatea

- 11.1. Ce este productivitate?
- 11.2. Productivitate și venit

12. Lucrătorii și sindicatele

- 12.1. Capitalul uman
- 12.2. Salariul. Venitul și educația
- 12.3. Securitatea socială
- 12.4. Rolul sindicatelor

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Însușirea și utilizarea conceptelor economice fundamentale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul celui de-al doilea an de studiu elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul celui de-al doilea an de studiu se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să recunoască și să explice conceptele economice fundamentale	<ul style="list-style-type: none">– alcătuirea unui mic dicționar de termeni economici specifici;– explicarea înțelesului unor termenilor economici;– realizarea unor desene și colaje care să ilustreze înțelesul unor concepte economice fundamentale;– selectarea unor articole din presă în care sunt prezentate probleme economice și identificarea conceptelor economice folosite.
1.2. să utilizeze corect conceptele economice în contexte noi	<ul style="list-style-type: none">– realizarea unor compuneri care să ilustreze activități economice;– completarea unor etichete de prezentare a unor bunuri economice de folosință curentă.

2. Dezvoltarea deprinderilor de gândire economică

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
2.1. să explice și să susțină păreri și puncte de vedere despre fapte economice	<ul style="list-style-type: none">- analiza unor fapte și situații economice;- studii de caz;- participarea la jocuri de rol;- participarea la dezbateri pe teme economice.
2.2. să identifice alternative, costuri și beneficii	<ul style="list-style-type: none">- adoptarea de decizii referitoare la anumite probleme economice;- identificarea costurilor de oportunitate ale unor decizii.
2.3. să compare beneficiile cu costurile și să aprecieze alternativele conform unor criterii de eficiență	<ul style="list-style-type: none">- compararea unor situații;- evaluarea și justificarea unor decizii;- utilizarea analizei cost-profit în adoptarea deciziilor.

3. Dezvoltarea deprinderilor de participare

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
3.1. să participe la discuții și dezbateri	<ul style="list-style-type: none">- discuții ghidate pe bază de întrebări, discuții libere, dezbateri;- simularea unor emisiuni TV;- dramatizarea.
3.2. să participe la negocieri și rezolvări de conflicte între elevi;	<ul style="list-style-type: none">– exerciții de negociere, de adoptare de decizii, de rezolvare de conflicte;
3.3. să-și asume responsabilități în clasă, școală și comunitate;	<ul style="list-style-type: none">– activități de cunoaștere a comunității;– jocuri de rol;– propunerea și realizarea unor proiecte.
3.4. să lucreze în grup și să coopereze cu colegii;	<ul style="list-style-type: none">– jocuri de rol;– participarea la simularea unor activități de producție și schimb.
3.5. să aibă inițiative și să propună soluții pentru rezolvarea unor probleme existente în clasă	<ul style="list-style-type: none">– exerciții de identificare a consecințelor unor decizii.

* De preferință, clasa a VII-a

4. Dezvoltarea atitudinilor și comportamentelor economice

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
4.1.	să manifeste inițiativă în gestionarea propriei activități	– joc de rol; – propunerea de proiecte.
4.2.	să propună soluții de rezolvare a problemelor economice	– studii de caz; – simulări de situații.
4.3.	să coopereze și să concureze în realizarea unei activități, respectând atât interesul propriu cât și interesele celorlalți	– întreceri; – activități bazate pe cooperare; – realizarea unor proiecte.

CONȚINUTURI

1. Piața și prețul

- 1.1. Cererea. Interesele consumatorului
- 1.2. Oferta. Interesele producătorului
- 1.3. Întâlnirea cererii cu oferta
- 1.4. Prețul bunurilor și serviciilor

2. Concurența

- 2.1. Producători versus consumatori
- 2.2. Producători versus producători
- 2.3. Consumatori versus consumatori
- 2.4. Ce este concurența corectă?

3. Rolul statului în economie

- 3.1. Funcțiile economice ale statului
- 3.2. Bugetul statului. Venituri și cheltuieli de la bugetul statului
- 3.3. Protecția mediului

4. Bunuri și servicii publice

- 4.1. Ce sunt bunurile și serviciile publice?
- 4.2. Educația. Ce nevoie avem de școală

5. Produsul intern brut

- 5.1. Bunurile finale și bunurile intermediare
- 5.2. Consum și economii
- 5.3. Investiții

6. Banii. Inflația

- 6.1. Ce sunt banii?
- 6.2. De ce avem nevoie de bani?
- 6.3. Valoarea banilor
- 6.4. Inflația și combaterea ei

7. Șomajul

- 7.1. De ce există șomaj?
- 7.2. Combaterea șomajului

8. Comerțul internațional

- 8.1. Specializarea producătorilor
- 8.2. Interdependențele economice
- 8.3. Export și import
- 8.4. Barierele comerciale

Autor:

Prof. Maria Liana LĂCĂTUȘ

**Director de programe,
Centrul Român pentru Educație Economică**